

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

**Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 540**

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ: Πολιτική Γραμματεία Υφυπουργού
Κοινωνικής Αλληλεγγύης και
Καταπολέμησης της Φτώχειας

ΘΕΜΑ: Η πλήρης ένταξη των Ρομά στην ελληνική κοινωνία είναι απαραίτητη. Ισότητα, συμπερίληψη και συμμετοχή για όλους, χωρίς διακρίσεις.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ.4427/5-4-2022 ΕΡΩΤΗΣΗ.

Σε απάντηση της παραπάνω Ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από τη Βουλευτή κα Μ. Απατζίδη, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σύμφωνα με το Π.Δ. 84 (ΦΕΚ 123/Α'/17-12-2019) η Γενική Γραμματεία Κοιν Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας ορίστηκε αρμόδια για ζητήματα άπτονται των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι πληθυσμοί Ρομά. Συγκεκριμένα α βιώσιμες λύσεις και σχεδιάζει παρεμβάσεις για την ένταξη των Ρομά στον αστι κοινωνικό ιστό της περιοχής διαβίωσής τους και την άρση του κοινωνικού αποκλεισμο οποία υφίστανται οι κοινότητες των Ρομά.

Στην Ελλάδα, η χαρτογράφηση όλων των οικισμών και καταυλισμών της χώρας, καθώς και η τυπολογική κατάταξη αυτών σύμφωνα με τις συνθήκες διαβίωσης των πληθυσμών των Ρομά, διεξήχθη το 2017, ενώ **την περίοδο αυτή (2021-2022) ολοκληρώνεται η επικαιροποίηση της καταγραφής με συλλογή ποιοτικών και ποσοτικών στοιχείων, μέσω των Δήμων σε όλη την επικράτεια.**

Συνολικά εντοπίζονται 354 περιοχές διαβίωσης Ρομά με **συνολικό πληθυσμό περίπου 104.210 κατοίκους**. Αυτός ο αριθμός δεν συμπεριλαμβάνει τους κοινωνικά ενταγμένους Ρομά που ζουν ανάμεσα στο γενικό πληθυσμό. Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συγκεντρώνει τους περισσότερους οικισμούς/καταυλισμούς (65 οικισμοί) ακολουθούμενη από τις Περιφέρειες Πελοποννήσου (53 οικισμοί/καταυλισμοί), Κεντρικής Μακεδονίας (47 οικισμοί/καταυλισμοί), Αττικής (44 οικισμοί), Στερεάς Ελλάδας (36 οικισμοί/καταυλισμοί) και Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης (32 οικισμοί/καταυλισμοί). Η Περιφέρεια Αττικής συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο

πληθυσμιακά αριθμό κατοίκων (περίπου 30.363) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (περίπου 16.435), Δυτικής Ελλάδας (περίπου 15.898), Κεντρικής Μακεδονίας (περίπου 15.374) και Θεσσαλίας (περίπου 14.534).

Οι πολιτικές και οι δράσεις που υλοποιούνται για την κοινωνική ένταξη των Ρομά, αποτυπώνονται αναλυτικά στη νέα Εθνική Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά (Ε.Σ.Κ.Ε. Ρομά) για την περίοδο 2021-2030, που κατατέθηκε τον Φεβρουάριο 2022 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η **νέα Ε.Σ.Κ.Ε. Ρομά** περιγράφει, οριοθετεί και τεκμηριώνει τις στρατηγικές επιλογές του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με στόχο τη συμπερίληψη, την κοινωνική ενδυνάμωση, την ενεργό πολιτειότητα των Ρομά στην Ελλάδα. Στόχος είναι να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά οι πολλαπλές μορφές αποστέρησης που βιώνουν οι Ρομά και να προωθηθεί η ενεργός ισότητα και η χωρίς διακρίσεις συμμετοχή τους στον οικονομικό και κοινωνικό ιστό της χώρας.

Η Ε.Σ.Κ.Ε. Ρομά διαρθρώνεται σε τέσσερις (4) πυλώνες, οι οποίοι αντικατοπτρίζουν τις εθνικές προτεραιότητες τους στρατηγικούς στόχους και τις θεσμικές παρεμβάσεις υπέρ της ισότητας, της ένταξης και της συμμετοχής των Ρομά σε κάθε πτυχή της κοινωνικής και οικονομικής ζωής.

Πιο συγκεκριμένα:

- **ΠΥΛΩΝΑΣ I.** «Πρόληψη και καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού των Ρομά»
- **ΠΥΛΩΝΑΣ II.** «Ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά σε κοινωνικές υπηρεσίες κοινής ωφέλειας (εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»
- **ΠΥΛΩΝΑΣ III.** «Πρόληψη και καταπολέμηση των στερεοτύπων και των διακρίσεων»
- **ΠΥΛΩΝΑΣ IV.** «Προώθηση της συμμετοχής των Ρομά».

Η νέα Ε.Σ.Κ.Ε. Ρομά, βασισμένη στις θεμελιώδεις αξίες της Ε.Ε. περί σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ισότητας των ευκαιριών, προσεγγίζει ολιστικά την κοινωνική ένταξη των Ρομά, με στοχευμένες παρεμβάσεις στους τομείς της στέγασης, της υγείας, της εκπαίδευσης και της απασχόλησης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται επίσης στην καταπολέμηση των στερεοτύπων τα οποία ενισχύουν τις προκαταλήψεις και το ρατσισμό και συντηρούν την περιθωριοποίηση των Ρομά. Παράλληλα ως σημαντικός παράγοντας προτάσσεται η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σε θέματα αποδοχής της διαφορετικότητας και της κουλτούρας των Ρομά, η ανάδειξη θετικών προτύπων, καθώς και η προβολή των ιδιαίτερων πολιτισμικών, γλωσσικών και ιστορικών στοιχείων των Ρομά. Επιπλέον, προωθείται η θέσπιση ρεαλιστικών και μετρήσιμων δεικτών παρακολούθησης και αξιολόγησης των μέτρων και δράσεων κοινωνικής ένταξης των Ρομά.

Η Ε.Σ.Κ.Ε. Ρομά 2021 – 2030 εναρμονίζεται με τις κατευθύνσεις, προτεραιότητες και στόχους, που έχουν τεθεί στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την ένταξη, την ισότητα και τη συμμετοχή των Ρομά ως το 2030, στη Σύσταση της 12ης Μαρτίου 2021, καθώς και στις αρχές και τους στόχους του Σχεδίου Δράσης για τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων. Είναι αποτέλεσμα συμμετοχικής διαδικασίας, με

τη συνεισφορά των συναρμόδιων υπουργείων και εποπτευόμενων φορέων, των Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων καθώς και εκπροσώπων των Ρομά.

Τέλος, στο πλαίσιο της νέας ΕΣΚΕ Ρομά προβλέπεται η συγκρότηση Εθνικής Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας με αρμοδιότητες την προώθηση του κοινωνικού διαλόγου στα πεδία της ισότητας και της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των Ρομά.

Την αρμοδιότητα για την υλοποίηση των εκάστοτε πολιτικών κοινωνικής ένταξης, βάσει της αρχής της εγγύτητας και της επικουρικότητας έχει αναλάβει ο κατά τόπο Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στο πλαίσιο αυτό τα Παραρτήματα Ρομά των Κέντρων Κοινότητας, τα οποία στελεχώνονται πλέον και με διαμεσολαβητές/-τριες μέλη των κοινοτήτων Ρομά, έχουν αναλάβει την παρακολούθηση της φοίτησης των παιδιών Ρομά και την παροχή ενισχυτικής διδασκαλίας, ενώ προκρίνονται ενέργειες που εξασφαλίζουν συχνότερη επαφή των πληθυσμών Ρομά με δημόσιους φορείς και οργανισμούς με σκοπό να αναπτυχθούν σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ του ευρύτερου πληθυσμού με τους πληθυσμούς Ρομά.

Επίσης, σημαντική παράμετρο για την κοινωνική ένταξη των Ρομά στην οποία εστιάζει το Υπουργείο είναι η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και η καταπολέμηση του χωρικού διαχωρισμού. Για το σκοπό αυτό και σε συνεργασία με τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης εκπονούνται σχέδια μετεγκατάστασης πληθυσμών Ρομά σε κατάλληλα οργανωμένους χώρους με πρόσβαση σε δομές εκπαίδευσης και υγείας και με σκοπό τη διασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης.

Ήδη είναι σε εξέλιξη πιλοτικό έργο προσωρινής μετεγκατάστασης στα πρότυπα της κοινωνικής κατοικίας για 56 οικογένειες Ρομά στο Δήμο Κατερίνης, με προϋπολογισμό ύψους 5.000.000,00€, το οποίο υλοποιείται με τη συγχρηματοδότηση του Προγράμματος «Κοινωνική ένταξη και ενδυνάμωση των Ρομά» του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Το έργο στοχεύει στη δημιουργία ενός πρότυπου οικισμού, όπου οι οικογένειες Ρομά που θα μετεγκατασταθούν θα υποστηρίζονται από ένα πλέγμα συνοδευτικών υπηρεσιών: 1) υπηρεσίες στεγαστικής υποστήριξης, 2) υπηρεσίες για την οργάνωση και τη διαχείριση του χώρου και 3) υποστηρικτικές υπηρεσίες στο πλαίσιο της ολιστικής παρέμβασης για την κοινωνική ένταξη. Ειδικότερα, οι συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες παρέχονται βάσει ατομικού σχεδίου ένταξης για καθέναν από τους ωφελούμενους σε τέσσερις επιμέρους τομείς: (α) εκπαίδευση, (β) απασχόληση, (γ) υγειονομική περίθαλψη, (δ) κοινωνική μέριμνα.

Επιπλέον, το τρέχον διάστημα, βρίσκεται στο στάδιο επεξεργασίας σχετική ΚΥΑ για μετεγκατάσταση πληθυσμού Ρομά του Δήμου Αμπελοκήπων – Μενεμένης, ενώ έχει εκδοθεί σχετική ΚΥΑ και αναμένεται απόφαση ένταξης για την μετεγκατάσταση πληθυσμού Ρομά του Δήμου Φαρσάλων.

Στο πλαίσιο αυτό έχει σταλεί σχετικό ενημερωτικό έγγραφο του Γενικού Γραμματέα στο Υπουργείο Εσωτερικών με κοστολογημένες στεγαστικές προτάσεις για τους Δήμους **Ρόδου και Χαλανδρίου**.

Επιπλέον αιτήματα για εξεύρεση στεγαστικών λύσεων πληθυσμών Ρομά έχουν υποβάλει οι Δήμοι: Ηρακλείου Κρήτης, Θηβών, Δελφών, Δράμας και Κομοτηνής.

Τέλος το υπουργείο, μέσω της Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας η οποία αποτελεί το Εθνικό Σημείο Επαφής της ΕΕ για την προώθηση της Ε.Σ.Κ.Ε. Ρομά εναρμονίζεται με το ισχύον Ευρωπαϊκό νομοθετικό

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 62567d4a9723a332fc9fc0c3 στις 05/07/22 13:47

Σελίδα 3 από 4

πλαίσιο, συμμετέχει στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας Ρομά της ΕΕ, στις συναντήσεις των Εθνικών Σημείων Επαφής, συμπεριλαμβανομένης και της ομάδας εργασίας για την κατάρτιση δεικτών του Νέου Ευρωπαϊκού Πλαισίου για την Κοινωνική Ένταξη, την Ισότητα και τη Συμμετοχή των Ρομά 2020-2030 που συντονίζει για την ΕΕ ο FRA (Roma working party). Επιπλέον, η Γενική Γραμματεία συμμετέχει στην Επιτροπή Εμπειρογνομόνων του Συμβουλίου της Ευρώπης για Ρομά και Ταξιδευτές (Committee of Experts on Roma and Travellers Issues (ADI-ROM) και είναι μέλος του δικτύου EUROMA network, του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά μέσω των Ευρωπαϊκών Διαθρωπτικών Ταμείων (EUroma Network–European Network on Roma Inclusion under ESI Funds)

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ